

J A A R S T U K K E N 2 0 1 9

FINANCIËLE OVERZICHTEN

1 Algemene dekkingsmiddelen

ALGEMEEN

De algemene middelen van de gemeente dekken de kosten van de programma's. Dit betreft middelen waar geen voorafgaand specifiek bestedingsdoel aan ten grondslag ligt. De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de belangrijkste vrij besteedbare inkomstenbron voor de gemeente. Het Rijk bepaalt de hoogte van deze algemene uitkering. De gemeente kan ook zelf inkomsten genereren door het heffen van belastingen, waarvan de onroerendezaakbelasting de belangrijkste is. De opbrengst van belastingen kent, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel en behoort tot de algemene dekkingsmiddelen. Overige vrij besteedbare middelen zijn de dividenden van deelnemingen en het renteresultaat verbonden aan de financieringsfunctie.

Tot de algemene dekkingsmiddelen behoren de baten en lasten van:

- Lokale belastingen en heffingen;
- De algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- Het gemeentelijk financieringsbeleid, het saldo van de externe vaste geldleningen en de intern toegerekende rente aan activa en grondexploitaties;
- De baten en lasten die verbonden zijn aan financiële deelnemingen;
- Incidentele baten en lasten over voorgaande jaren;
- Algemene baten en lasten waaronder onvoorziene inkomsten en nog te bestemmen middelen (stelposten).

GEMEENTEFONDS

De uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2019.

De uitgavenontwikkelingen binnen de verschillende ministeries hebben direct gevolgen voor de groei en/of krimp (het accres) van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Najaar 2018 was het voorlopig accres voor 2019 nog vastgesteld op een (nominale) groei van 6,88%. Deze groei is in de loop van 2019 gedaald naar 6,06% (een daling van 0,82%). De bijstelling van het accres is het gevolg van de in het Regeerakkoord vastgelegde keuzes.

Onderzoek normeringssystematiek (samen trap-op, samen trap-af)

De afgelopen periode is gebruikt om de normeringssystematiek opnieuw te evalueren. Hierbij is ook gekeken naar de beoogde stabiliteit van de systematiek. Op basis van deze evaluatie zijn er een viertal varianten uitgewerkt voor de normering van het gemeentefonds vanaf 2022 door het Rijk. Op dit moment bestaat er nog geen oplossing voor de accresdalingen in de loop van het begrotingsjaar en meer stabiliteit in het gemeentefonds. Het Rijk houdt vast aan een oplossing die structureel hetzelfde accres oplevert. De VNG wil dat de gemeenten wel trap op gaan met extra rijksuitgaven maar niet trap af bij lagere rijksuitgaven. De verwachting is dat een nieuw kabinet eigen keuzes kan maken in de te hanteren systematiek. In de tussentijd spant het Rijk zich in om voor de middellange termijn (2020 en 2021) de volumeschommeling van het lopende jaar te dempen. Hierbij leiden schommelingen door loon- en prijsbijstellingen niet tot reële mee- of tegenvallers (indexatiesystematiek wijzigt niet). De demping van de schokken zal binnen de meerjarenperiode budgetneutraal en binnen de geldende uitgavenplafonds gebeuren. Hierover treedt het Rijk met de VNG in overleg.

In 2019 zijn drie circulaire's verschenen (mei, september- en december) over het financieel perspectief voor gemeenten. De belangrijkste ontwikkelingen uit deze circulaire's stonden in het teken van:

- extra incidentele middelen (2019 t/m 2021) voor jeugdhulp (deze middelen zijn vooral bedoeld ter ondersteuning van de gemeenten om de transitie te maken) en het actieprogramma dak- en thuisloze jongeren, extra

structurele middelen voor de invoering van de Wet Verplichte GGZ en het realiseren van de ambities uit het hoofdlijnenakkoord GGZ vanaf 2019;

- toekenning 2e tranche pilot aardgasvrije wijken;
- de overheveling integratie uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering (vanaf 2019), met uitzondering van de niet-integreerbare onderdelen (voogdij 18+, beschermd wonen en Wsw);
- herziening financiële verhoudingswet: Herijking van het gemeentefonds onderdelen sociaal domein en klassieke model (nu één jaar uitgesteld naar 2022);
- actualisatie basiseenheden van maatstaven in het sociaal domein en daarmee samenhangend de suppletie-uitkering sociaal domein;
- financiële middelen conform het klimaatakkoord (transitiewarmte, energieloketten en wijkaanpak).

STADSVERVERWARMING

De aandelen in Stadsverwarming Purmerend (SVP) zijn voor 100% in handen van gemeente Purmerend. Sinds 2012 is de deelneming gewaardeerd op € 38,27 miljoen (oorspronkelijk € 42,6 miljoen).

In 2019 zien we onder andere de volgende ontwikkelingen:

- Het project Gasvrij Purmerend is een mooi voorbeeld van de wijze waarop Stadsverwarming samen met de andere projectpartners zoals de gemeente werkt aan de transitie van de warmtevoorziening. De aanpak en resultaten krijgen landelijk aandacht en waardering;
- Zowel op het gebied van productie als de inzet van de BWC zijn grote verbeteringen doorgevoerd die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de hogere bruto marge. Dit is onder andere te danken aan een kleiner aantal onderbrekingen door technische gebreken.

Ontwikkeling resultaat 2019:

In 2019 heeft de Stadsverwarming een resultaat na belastingen behaald van € 5,7 mln positief (2018: € 2,1 mln. positief), dit is inclusief een actieve belastinglatentie van € 0,55 miljoen. Conform afspraak met de Stadsverwarming zal na vaststelling van de jaarrekening 2019 van de winst over 2019 € 700.000, onder inhouding van de verschuldigde dividendbelasting, aan dividend worden uitgekeerd. Het overige deel van de winst na belasting, € 5.007.000 zal worden toegevoegd aan het eigen vermogen van de Stadsverwarming. Het groepsvermogen stijgt hierdoor onverdeeld naar € 18,9 miljoen (2018: € 13,2 miljoen)

Met de aandeelhouder is tevens afgesproken dat van de verwachte winsten in 2020 en 2021 maximaal jaarlijks € 700.000 aan dividend zal worden uitgekeerd. Het meerdere zal worden toegevoegd aan het eigen vermogen van Stadsverwarming om de solvabiliteit verder te verbeteren en een verlaging van de tarieven door te voeren.

FINANCIËLE TOELICHTING

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	305	-1.104	553	727	174
Baten	142.836	149.723	150.817	152.350	1.533
Saldo	143.141	148.619	151.370	153.077	1.707

De algemene dekkingsmiddelen laten persaldo een voordelige afwijking zien van € 1.707.000. Dit komt door € 174.000 lagere lasten en € 1.533.000 hogere baten. De afwijkingen worden hierna per onderdeel toegelicht .

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
1 Lokale heffingen					
Lasten	-53	-42	-42	-75	-33

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Baten	13.379	13.712	13.712	13.783	71
	13.326	13.670	13.670	13.708	38
2 Nog te bestemmen middelen					
Lasten	0	-1.655	0	0	0
	0	-1.655	0	0	0
3 Gemeentefonds					
Lasten	0	0	-25	-25	0
Baten	127.001	133.819	134.579	136.045	1.466
	127.001	133.819	134.554	136.020	1.466
4 Eigen financieringsmiddelen					
Lasten	1.534	1.692	1.719	1.932	213
Baten	1.049	723	932	995	63
	2.583	2.414	2.651	2.927	276
5 Deelnemingen					
Lasten	-1.170	-1.099	-1.099	-1.086	13
Baten	1.406	1.470	1.594	1.527	-67
	237	371	495	441	-54
6 Incidentele baten en lasten					
Lasten	-6	0	0	-19	-19
	-6	0	0	-19	-19
7 Begrotingsaldo					
	0	0	0	0	0

TOELICHTING PER PRODUCT

1. Lokale heffingen

De baten zijn € 71.000 hoger dan begroot. Dit is het resultaat van een incidenteel hogere opbrengst uit OZB (€ 9.000), een incidenteel hogere opbrengst precario (€ 65.000), een incidenteel lagere opbrengst reclamebelasting (€ 29.000) en een incidentele hogere opbrengst toeristenbelasting (€ 26.000). Daarnaast zijn de lasten € 33.000 hoger dan begroot door een extra dotatie aan de voorziening dubieuze belastingdebiteuren.

2. Nog te bestemmen middelen

In het onderdeel nog te bestemmen middelen zijn (collectieve) stelposten opgenomen die in principe alle onderdelen van de gemeentebegroting raken. In 2019 zijn deze (collectieve) stelposten in de tussenrapportages onderverdeeld naar de programma's, zodat er per saldo geen afwijkingen zijn te melden.

3. Gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds is in 2019 verantwoord voor € 136 miljoen. Dit is incidenteel € 1,466 miljoen meer baten dan begroot.

Uitkeringsjaar	Bijgestelde Begroting	Realisatie	Afwijking
2017	-	71.075	71.075
2018	-	47.926	47.926
2019	134.579.075	135.925.871	1.346.796
Totaal gemeentefonds	134.579.075	136.044.872	1.465.797

De voorjaarsnota is in de meicirculaire 2019 verwerkt. Hierover is uw raad geïnformeerd in de bijstelling begroting 2019 (besluit 1479797 d.d. 28-05-2019) en de eerste tussenrapportage 2019 (besluit 1484175 d.d. 27-08-2019).

De miljoenennota 2020 is verwerkt in de septembercirculaire 2019 en maakt onderdeel uit van de tweede tussenrapportage 2019 (besluit 1491534 d.d. 28-11-2019). In 2019 vindt nog een verrekening plaats op basis van de werkelijke rijksuitgaven. Informatie hierover komt pas beschikbaar na afronding van de jaarstukken 2019. De definitieve afrekening van het accres 2019 vindt plaats bij de meicirculaire 2020.

Uitkeringsjaar 2019

Het resultaat van de algemene uitkering 2019 is op basis van de laatste specificatie Binnenlandse Zaken (BZK) € 135.925.871. Dit is € 1.346.796 hoger dan geraamd in de tweede tussenrapportage 2019. De hogere uitkering is veroorzaakt door een voordeel van € 351.229 op de maatstaven (voornamelijk medicijngebruik drempel en ouders met langdurig psychisch medicijngebruik), een voordeel van € 671.700 voor klimaatmiddelen, een voordeel van € 20.000 inzake LHBTI en een voordeel van € 303.868 voor aanpassingen in de maatstaven van de suppletie-uitkering sociaal domein.

Klimaatakkoord

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat het Rijk € 150 miljoen ter beschikking stelt aan gemeenten voor de periode 2019 tot en met 2021. Voor Purmerend is een bedrag van € 671.700 in de decembercirculaire 2019 in één keer uitgekeerd voor de gehele periode. Dit betreft incidentele middelen voor uitvoering transitievisie warmte € 202.101, het versterken van de lokale energieloketten € 59.602 en middelen voor de wijkaanpak (proeftuinen aardgasvrije wijken) € 409.997. Voorgesteld wordt om het gehele bedrag van € 671.700 bij resultaatbestemming te storten in de bestemmingsreserve duurzaamheid.

LHBTI emancipatiebeleid

Regenboogsteden die zich inzetten voor de gezamenlijke doelstelling de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI (Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen, Transgenderpersonen en Intersekse personen) te bevorderen ontvangen hiervoor middelen. Purmerend heeft als Regenboogstad in de decembercirculaire 2019 een bedrag van € 20.000 ontvangen voor 2019.

Suppletie-uitkering sociaal domein

Vanaf 2019 maakt een deel van de middelen van de integratie-uitkering sociaal domein (IUSD) deel uit van de algemene uitkering. Dit betreft naast het klassieke re-integratiebudget ook een groot deel van de middelen voor de Wmo en Jeugdzorg. Hiermee samenhangend is ook de suppletie-uitkering overheveling IUSD in het leven geroepen om de herverdeeffecten van de overheveling naar de algemene uitkering ongedaan te maken. In de decembercirculaire 2019 zijn van een groot aantal maatstaven de definitieve gegevens bekend. Deze actualisatie geeft voor Purmerend een voordeel van € 303.868. Overigens vindt de definitieve nacalculatie van de suppletie-uitkering plaats bij de decembercirculaire 2020.

Nabetalingen over vorige jaren (2017 en 2018)

- De nabetaaling over 2017 is € 71.000 hoger dan begroot door de vaststelling van de inkomstenmaatstaf OZB en een (lagere) vaststelling van de uitkeringsfactor.
- De hogere nabetaaling van bijna € 48.000 over 2018 betreft nadere vaststellingen van de uitkeringsfactor en de maatstaven bijstand- en uitkeringsontvangers.

Alle afwijkingen zijn incidenteel van aard, behoudens de suppletie-uitkering IUSD. De definitieve nacalculatie van deze suppletie-uitkering voor 2019 vindt naar verwachting plaats bij de decembercirculaire 2020.

4. Eigen financieringsmiddelen

Het renteresultaat geeft een batig saldo van € 276.000. Dit structurele rentevoordeel wordt grotendeels veroorzaakt door:

- leningen die tegen een lager rentepercentage zijn aangetrokken; en

- het tijdspad waarover wordt gerekend: in de raming is gerekend vanaf juni, terwijl de lening is aangetrokken in december. Dit geeft een voordeel op de transitorische rente; en
- een lagere herfinanciering van € 8 miljoen t.o.v. de bijgestelde begroting 2019 (verwachting € 36 miljoen, aangetrokken € 28 miljoen).

Het structurele rentevoordeel zal worden verwerkt in de Kaderbrief 2021.

5. Deelnemingen

Het nadeel op de post deelnemingen betreft:

- Lagere onderzoeks- en adviseringskosten (€ 13.000) Stadsverwarming;
- Lagere risicoprovisie Stadsverwarming (€ 98.000);
- Hogere garantstellingprovisie HVC (€ 31.000) .

In de risicoprovisie voor de Stadsverwarming is er meerjarig rekening gehouden met de financieringsbehoefte van de Stadsverwarming. Gebleken is dat dat deze financieringsbehoefte niet (altijd) gedurende het jaar wordt afgedekt met het aantrekken van een vaste geldlening, maar binnen de ruimte van de rekening courant faciliteit van de Stadsverwarming. Hierdoor valt de risicoprovisie 2019 lager uit dan verwacht. Voor nieuw aan te trekken leningen door de Stadsverwarming was er voor de periode 2016-2019 een plafond vastgesteld. Voor de jaren 2020 ev dient er nog leningplafond vastgesteld te worden door de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA). Het structurele nadelige effect, door het achterwege laten van de verwachte risicoprovisie, zal worden verwerkt in de Kaderbrief 2021.

6. Incidentele baten en lasten

Het saldo van incidentele baten en lasten geeft per saldo een incidenteel nadeel van € 18.000 i.v.m. afdracht werkkostenregeling (WKR).

RESERVES

Er zijn binnen het overzicht algemene dekkingsmiddelen geen reserves.

STRUCTURELE EFFECTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Hoger dividend BNG (al bijgesteld in Turap I 2019)	-	7.500
Lagere risicoprovisie Stadsverwarming	-	-98.000
Hogere garantstellingsprovisie HVC	-	31.000
Hoger rentevoordeel op aangetrokken langlopende leningen	-	276.000

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Onderwerp (-/- is lagere baten/lasten x € 1.000)	Lasten	Baten
Decentralisatie-uitkeringen decembercirculaire 2019 (klimaatmiddelen en LHBTI emancipatiebeleid)	-	692
Suppletie-uitkering integratie uitkering sociaal domein	-	304
Afdracht WKR regeling	19	-
Totaal	19	996

2 Het financieel resultaat 2019

ALGEMEEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaatsvinden in het kader van de resultaatbestemming. Het resultaat vóór bestemming bestaat uit de resultante van het totaal van baten en lasten. Dit volgens de diverse programma's, de overhead en de algemene dekkingsmiddelen. We verwerken hierop als resultaatbestemming de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Tot slot geven we het resterende resultaat een bestemming.

De resultaatbestemming is een bevoegdheid van de raad. Alle stortingen in en onttrekkingen aan de reserves vereisen dus goedkeuring van uw raad. Dit kan expliciet bij de resultaatbestemming van de rekening of vooraf bij de vaststelling van de begroting en/of tussentijds door vaststelling van de tussenrapportages of afzonderlijke raadsbesluiten.

RESULTAAT VÓÓR BESTEMMING

Het resultaat vóór bestemming vloeit voort uit de afzonderlijke programma's (1 t/m 10) en de onderdelen overhead en algemene dekkingsmiddelen (inkomsten van de gemeente zonder een vooraf bepaald bestedingsdoel). Daarbij bestaat een verband tussen de mutaties op de reserves en de uitgaven en ontvangsten in de programma's. Voor sommige uitgaven is immers in het verleden een bestemmingsreserve gevormd. Het resultaat vóór bestemming vindt u toegelicht in de hoofdstukken per programma en bij de algemene dekkingsmiddelen.

Tabel: Totaaloverzicht baten en lasten per programma (bedragen x € 1.000)

Bedragen (x € 1.000)	Primitieve begroting 2019			Begroot primitief bijgesteld 2019			Geboekt 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
01 Publieksdiensten	-5.859	2.973	-2.887	-6.242	4.129	-2.113	-6.315	4.519	-1.797
02 Samenleving	-130.624	28.940	-101.684	-130.157	30.719	-99.438	-131.467	31.137	-100.330
03 Wonen	-1.251	177	-1.074	-1.264	177	-1.087	-569	123	-446
04 Milieu	-11.146	12.413	1.267	-12.072	17.686	5.615	-11.995	17.958	5.963
05 Bereikbaarheid	-2.672	2.289	-383	-2.839	2.567	-272	-3.001	2.551	-450
06 Beheer openbare ruimte	-21.606	7.950	-13.656	-22.493	7.908	-14.585	-22.442	7.683	-14.759
07 Ruimtelijke ordening	-24.981	22.938	-2.043	-34.522	32.045	-2.477	-22.370	27.049	4.679
08 Veiligheid	-7.501	20	-7.481	-7.558	5	-7.553	-7.421	3	-7.419
09 Economie	-1.358	656	-702	-1.331	670	-662	-1.533	728	-804
10 Bestuur en Concern	-8.956	4.878	-4.078	-9.159	5.023	-4.135	-9.944	5.397	-4.547
Gerealiseerde baten en lasten	-215.954	83.232	-132.722	-227.637	100.928	-126.709	-217.058	97.148	-119.910
Algemene dekkingsmiddelen	-1.104	149.723	148.619	553	150.817	151.370	727	152.350	153.077
Overzicht Overhead	-20.643	204	-20.438	-20.501	261	-20.240	-21.641	997	-20.644
Heffing Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-50	-	-50	-50	-	-50	-	-	-
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	-237.751	233.160	-4.591	-247.635	252.007	4.372	-237.971	250.495	12.524
Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen reserves:									
- Egalisatiereserves	-82	161	78	-82	161	78	-119	161	42
- Bestemmingsreserves	-823	3.075	2.252	-8.003	3.215	-4.788	-13.796	4.899	-8.897
Resultaat na mutaties egalisatie- en bestemmingsreserves	-238.657	236.396	-2.261	-255.721	255.382	-338	-251.886	255.555	3.669
- Onttrekking/dotatie algemene reserve (incidenteel)	-1.194	3.455	2.261	-1.194	4.330	3.136	-1.194	717	-477
Gerealiseerd resultaat 2019	-239.851	239.851	-	-256.914	259.712	2.798	-253.080	256.272	3.192

RESULTAAT NÁ BESTEMMING

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves veroorzaken het verschil tussen het resultaat vóór bestemming en het resultaat ná bestemming. In de tabellen is weergegeven hoe het rekeningresultaat 2019 na bestemming tot stand kwam. In tabel 1 staat een overzicht van de mutaties op de bestemmings-,egaliserings- en algemene reserve(s).

Tabel 1: Bestemmings-,egaliserings- en algemene reserve(s) (bedragen x € 1.000)

(-/- = nadeel exploitatie en +/- = voordeel exploitatie)	Programmanummer en omschrijving	Begroting bijgesteld 2019	Rekening 2019
Resultaat programma's 1 t/m 10 (saldo van de baten en lasten)		-126.709	-119.910
Saldo algemene dekkingsmiddelen		151.370	153.077
Overzicht Overhead		-20.240	-20.644
Heffing Vennootschapsbelasting		-	-
Onvoorzien		-50	-
Resultaat VOOR bestemming 2019		4.372	12.524
Resultaatbepaling 2019 via egaliseringsreserves:			
Reserve Begraafrechten	06. Beheer openbare ruimte	78	42
Subtotaal mutaties egaliseringsreserves		78	42
Resultaatbepaling 2019 via bestemmingsreserves:			
Reserve Gemeentelijke middelen participatie	02. Samenleving	97	-
Reserve transformatie 3D	02. Samenleving	1.394	3.316
Reserve risico's 3D	02. Samenleving	220	220
Reserve Woonvisie	03. Wonen	-50	-250
Reserve Duurzaamheid	04. Milieu	-6.988	-6.988
Reserve Parkeren	05. Bereikbaarheid	-33	-33
Reserve Sanering asbest	07. Ruimtelijke ordening	615	615
Reserve Gronden	07. Ruimtelijke ordening	-43	-5.932
Reserve Regionale Samenwerkingsverband Zaanstreek/Waterland	10. Economie	-	156
Subtotaal mutaties bestemmingsreserves		-4.788	-8.897
Resultaat na mutaties egaliserings- en bestemmingsreserves		-338	3.669
Resultaatbepaling 2019 via algemene reserve:			
Opheffen bestemmingsreserve asbest	besluit 1369635	-445	-445
Herinrichting openbare ruimte wagenweggebied	besluit 1452589	300	-
Projecten openbare ruimte	besluit 1480149	250	170
Stadspromotie	besluit 1452589	150	150
Stimuleren groene daken en gevels	besluit 1480149	50	-
Pilot aardgasvrij	besluit 1480149	500	344
Fusie Purmerend en Beemster	besluit 1480149	75	53
Onttrekking financieel resultaat 2019	besluit 1479797	3.005	-
Versterking algemene reserve (rente, cf. begroting 2016)	besluit 1222898	-749	-749
Subtotaal mutaties algemene reserve		3.136	-477
Resultaat 2019 NA bestemming		2.797	3.192

De afzonderlijke reserves en mutaties zijn toegelicht in de toelichting per programma en in de bijlage 'overzicht reserves'. In het programma worden bestedingen toegelicht en in de bijlage het doel en de voeding van de reserve.

In onderstaande tabel vindt u alle verschillen tussen de begrote mutaties en de daadwerkelijke mutaties op reserves. Er is voor ruim € 5,8 miljoen meer toegevoegd en voor ruim € 1,9 miljoen minder onttrokken aan de bestemmings-,egaliserings- en algemene reserve(s). Deze afwijkingen zijn binnen de doelstellingen waarvoor de

reserves zijn ingesteld. De gesaldeerde afwijking van bijna € 7,7 miljoen ten opzichte van de bijgestelde begroting is als volgt: (bedragen x € 1.000)

Reserve (-/- = nadeel en +/- voordeel)	Soort reserve	Bedrag dotatie	Bedrag onttrekking
- hogere dotatie begraafrechten	egalisatie	-36	-
- lagere onttrekking participatie	bestemming	-	-97
- Hogere onttrekking transformatie 3D	bestemming	-	1.922
- lagere onttrekking woonvisie	bestemming	-	-200
- hogere dotatie en lagere onttrekking gronden	bestemming	-5.793	-97
- hogere onttrekking regionaal samenwerkingsverband Z/W	bestemming	-	156
- lagere onttrekking algemene reserve	algemeen	-	-3.613
Per saldo hogere dotatie en lagere onttrekking		-5.829	-1.928

Het resultaat vóór bestemming bedraagt € 12.524.054 voordelig (begroot na wijzigingen: € 4.371.648 voordelig). Na de mutaties op de bestemmings-, egalisatie-, en algemene reserve bedraagt het rekeningresultaat € 3.192.405 voordelig (begroot na wijzigingen € 2.797.262 voordelig).

In 2019 is € 4.329.751 aan onttrekkingen en € 1.194.000 aan toevoegingen aan de algemene reserve begroot. In de jaarrekening is € 717.246 onttrokken en € 1.194.000 toegevoegd aan de algemene reserve. De onttrekkingen aan de algemene reserve zijn lager dan begroot omdat op de specifieke onderdelen waar deze onttrekkingen voor bedoeld waren minder is uitgegeven dan begroot.

Tabel: Voorstel resultaatbestemming (bedragen x € 1.000)

Voorgestelde bestemming resultaat:	Programmanummer en omschrijving	Begroting bijgesteld 2019	Rekening 2019
Jeugdmiddelen	02. Samenleving	-	678
Nieuwbouwprincipe 30-30-40	03. Wonen	-	500
Pilotproject aardgasloos	04. Milieu	-	156
Stimuleren groene daken en gevels	04. Milieu	-	50
Doorschuiven projecten openbare ruimte (wegen en kunstwerken)	06. Beheer openbare ruimte	-	392
Doorschuiven groot onderhoud bomen	06. Beheer openbare ruimte	-	102
Doorschuiven projecten ruimtelijke ordening (Purmerweg 19-21 Segesta en Spinnepkop)	07. Ruimtelijke Ordening	-	107
Klimaatmiddelen vanuit het gemeentefonds (decembercirculaire 2019)	07. Ruimtelijke Ordening	-	672
Saldo voorgestelde mutaties rekening 2019		-	2.656
Toevoeging algemene reserve na resultaat bestemming		2.797	536

VOORGESTELD BESTEMMINGSRESULTAAT

Jeugdmiddelen (programma 2 Samenleving)

Er wordt voorgesteld om € 678.000 minder te onttrekken aan de reserve transformatie 3D's in 2019 dan het werkelijk tekort van Jeugd over 2018 en 2019. De onttrekking van € 3.316.000 wordt dan € 2.638.000. Daarnaast wordt voorgesteld om de verschillende bestemmingsreserves in het sociaal domein (gemeentelijke middelen participatie, transformatie 3D's en risico 3D's) samen te voegen tot één bestemmingsreserve sociaal domein.

Nieuwbouwprincipe 30-30-40 (programma 3 Wonen)

In de begroting 2020 is aangegeven dat bij de jaarrekening 2019 gekeken wordt of op het beschikbaar gestelde budget van € 500.000 uitgaven zijn gemaakt in 2019. Het restant zou dan worden toegevoegd aan de reserve woningbouwprogrammering. Gebleken is dat er geen uitgaven zijn gemaakt en € 500.000 toegevoegd kan worden aan deze reserve. Voor 2020 is aangegeven dat bij Wagenweg 10 een deel van de kosten (€ 133.483) door de gemeente wordt gedragen. Het betreft het deel dat hoort bij de sociale huurwoningen. De kosten zijn nog niet gemaakt. Deze onttrekking zal bij de 1e tussenrapportage 2020 worden meegenomen.

Pilot aardgasvrij (programma 4 Milieu)

In juni 2018 is een krediet beschikbaar gesteld van totaal € 875.000 (besluit 1427002 d.d. 28 juni 2018) voor de voorbereiding en uitvoering van de Pilotwijk. De uitvoering en daarmee de aanwending van uitvoeringskrediet van € 825.000 vindt plaats in 2019 en 2020. Wij stellen uw raad voor om het restant budget uit 2019 van € 155.681 beschikbaar te houden en als volgt te bestemmen en toe te voegen aan het exploitatiebudget duurzaamheidsinitiatieven in 2020.

Stimuleren groene daken en gevels (programma 4 Milieu)

In de programmabegroting 2018 is ingestemd met het wijzigingsvoorstel 7.1 om middels onderzoek en eventuele pilots duidelijk te maken wat er mogelijk is voor het vergroenen van (lege) gevels en daken van gebouwen en het creëren van verticale tuinen. Hiervoor is € 50.000 voor onderzoek en pilots vanuit het begrotingsoverschot 2018 gefinancierd. In 2019 zijn er geen onderzoeken en pilots geweest. Voorgesteld wordt om € 50.000 beschikbaar te houden voor uitvoering stimulering groene gevels en daken en dit toe te voegen aan het exploitatiebudget duurzaamheidsinitiatieven in 2020.

Doorgeschoven projecten openbare ruimte (programma 6 Beheer Openbare Ruimte)

In 2019 zijn de middelen voor wegen en kunstwerken voor planmatige onderhoudswerkzaamheden niet geheel tot besteding gekomen (€ 392.000). Dit betreft nog uit te voeren:

- Elementenonderhoud 2017-2020 (36174001) € 103.000
- Asfaltprogramma 2017-2020 (36165001) € 140.000
- Gladheid Donaulaan/Wolgalaan (€ 16.000) en inspectie/inventarisatie areaal (€ 133.000)

Voorgesteld wordt om deze bedragen in 2020 toe te voegen aan het exploitatiebudget openbare ruimte (kunstwerken en wegen).

Doorgeschoven groot onderhoud bomen (programma 6 Beheer Openbare Ruimte)

Bij de 1e tussenrapportage 2019 is € 118.000 gevraagd voor het vervangen van bomen in verharding inzake wortelopdruk (in combinatie met project wegen). Door de PFAS is er vertraging ontstaan in de werkzaamheden a.g.v. onderzoek en bewonersbezwaren. Wij stellen uw raad voor om het restant budget uit 2019 van € 102.000 beschikbaar te houden en toe te voegen aan het exploitatiebudget groen.

Doorgeschoven projecten ruimtelijk (programma 7 Ruimtelijke ordening)

Voor de Purmerweg 19-21 is met Segesta afgesproken om € 47.000 te betalen aan Segesta voor het verleggen van de PWN waterleiding. Dit is vastgelegd in de anterieure overeenkomst, waarbij de prestatie nog niet is geleverd. Daarnaast is het project Spinnepop nog niet geheel uitgevoerd (€ 60.000). Voorgesteld wordt om deze bedragen in 2019 toe te voegen aan het exploitatiebudget ruimtelijk.

Klimaatmiddelen vanuit het gemeentefonds (overzicht algemene dekkingsmiddelen)

In de decembercirculaire 2019 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de volgende onderdelen: versterking lokale energieloketten, wijkaanpak en uitvoering transitievisie warmte. In totaal gaat het om een pakket van € 671.700. Voorgesteld wordt om deze middelen toe te voegen aan de reserve duurzaamheid.

NA BALANSDATUM GEBLEKEN GEBEURTENISSEN

Eind februari 2020 is Nederland getroffen door het COVID-19 (Corona) virus. Het Corona virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is op dit moment onmogelijk te bepalen. Onduidelijk is op dit moment wat de gevolgen van het Corona virus zijn op de begrote baten en lasten per programma. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. De gemeente loopt geen risico ten aanzien van de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Incidentele lasten en baten reserves	Lasten	Baten
Besteding jeugdmiddelen	-	3.316
Projectsubsidie diensten bij wonen met zorg (ouderen langer thuis)	-	220
Bijdrage Wmo aan tijdelijke woningen	250	
Bijdrage pilot aardgasvrije wijken	6.988	344
Verlies/winstneming grexen, AO's en implementatie omgevingswet	6.524	592
Resultaat op parkeerinkomsten	33	-
Opheffen Asbestsanering	-	170
Besteding regiomiddelen	-	156
Besteding projecten openbare ruimte	-	170
Uitvoering stadspromotie	-	150
Versterking algemene reserve (rente)	749	-
Besteding projectbudget fusie Purmerend-Beemster	-	53
	14.544	5.171

3 Overzicht overhead, VPB en onvoorzien

ONDERDEEL OVERHEAD

Inleiding

De indirecte kosten (overhead) worden begroot en verantwoord in het overzicht overhead. Indirecte kosten zijn kosten die niet rechtstreeks samenhangen met een product. Voorbeelden van overheadkosten zijn managementkosten, huisvestingskosten, automatiseringskosten, personeelsgebonden kosten.

WAT HEBBEN WE DAARVOOR GEDAAN

- De Chief Information Security Officer ziet toe op de uitvoering van het informatiebeveiligingsbeleid en rapporteert daarover elke drie maanden aan de portefeuillehouder. We rapporteren jaarlijks op hoofdlijnen aan het college en de raad. Over de informatiebeveiliging wordt jaarlijks bestuurlijk gerapporteerd volgens de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Hiermee legt het college aan zowel de raad als aan landelijke toezichthouders verantwoording af over de staat van de informatieveiligheid. Begin 2019 heeft deze verantwoording over 2018 plaatsgevonden gericht op DigiD (Digitale Identificatie), Suwinet (structuur Uitvoering Werk en Inkomen), BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) en de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie). In de tweede helft van 2019 is de eerste fase van Ensia 2019 (invoer van de zelfevaluaties) uitgevoerd. Voor 1 mei 2020 zal het College de Raad informeren over de uitkomsten en verantwoording afleggen aan de betreffende Ministeries. Ten opzicht van ENSIA 2018 zullen over 2019 drie verplichte onderdelen worden toegevoegd, te weten BRO (Basisregistratie Ondergrond), BRP (Basisregistratie Personen) en Reisdocumenten.
- De WOZ-waarden worden vanaf 1 januari 2022 wettelijk gebaseerd op Gebruiksoppervlakte (GBO) en niet meer op de inhoud van een pand. Vanaf 2018 bereiden we ons voor met een kwaliteitsverbetering van de BAG/WOZ administratie. Daarna is de oppervlakte per pand berekend. Eind februari 2020 is deze actualisatie bijna gereed. Wij kunnen de WOZ waarden hierdoor vanaf 2021 al baseren op een juiste administratie.
- Op basis van de inspectie in 2019 complimenteerde de Waarderingskamer ons met de kwaliteit van de WOZ taxaties en de kwaliteit van het BAG/WOZ beheer. Het beheer van basisregistraties is geheel in lijn met de ontwikkelingen van DIS-GEO (Doorontwikkeling van basisregistraties in samenhang). Purmerend is een van de gemeenten die voorop lopen met de omzetting naar GBO.
- In vergelijking met voorgaande jaren hadden we in 2019 meer bezwaren. Dit vergde veel tijd. De toename komt mede door de No Cure No Pay (NCNP) bureaus. Om dit tegen te gaan is veel tijd besteed aan communicatie met burgers en is opgeroepen vooral met ons te bellen. Er was tijdelijk een belteam dat ook 's avonds bereikbaar was. Een andere verklaring voor de toename van het aantal bezwaren was de waardestijging van de woningmarkt en het feit dat wij de gegevens steeds beter op orde hebben.
- Om bouw dossiers digitaal te kunnen overbrengen naar het eDepot van het streekarchief is een start gemaakt met het schonen van papieren dossiers. Dit is een voorbereiding op het digitaliseren van de dossiers in 2020.
- Om gegevens, veilig, beschikbaar te maken is in 2019 een belangrijke stap gezet. Er zijn nu instrumenten om de gegevens een standaard vorm te geven en ook continu te verversen. We kunnen nu kaarten en overzichten bij elkaar brengen voor het gebruik door de organisatie (bijvoorbeeld: asbestinventarisaties, scholen). In de website van het DataLab zijn ook gegevenssets beschikbaar voor inwoners en ondernemers die hier interesse in hebben (bijvoorbeeld: afvalinzameling).

Financieel overzicht overhead

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-21.335	-20.643	-20.501	-21.641	-1.139
Baten	1.442	204	261	997	736
Saldo	-19.893	-20.438	-20.240	-20.644	-404

Het overzicht heeft per saldo een nadelige afwijking van € 404.000. Dit komt door € 1.139.000 hogere lasten en € 736.000 hogere baten. De afwijkingen zijn incidenteel tenzij anders vermeld.

Afwijkingen overzicht overhead

BV121 - OVERHEAD	
Afwijkingen (bedragen x € 1.000)	
Baten	
Frictiekosten domeinen	278
Personeel en huisvesting	404
Overig	54
Totaal Baten	736
Lasten	
Frictiekosten domeinen	-690
Informatievoorziening	-153
Management	-93
Personeel	-330
Verrekeningen	-94
Overig	221
Totaal Lasten	-1.139

BV121 - OVERHEAD	
Baten	
Frictiekosten domeinen	
De baten hebben betrekking op detachingsinkomsten van bovenmatig personeel.	
Personeel en huisvesting	
De hogere baten worden veroorzaakt door de doorberekening van verzekeringspremies, inkomsten i.v.m. detacheringen en UWV uitkeringen.	
Lasten	
Frictiekosten domeinen	
De afwijking op frictiekosten wordt veroorzaakt door kosten in verband met bovenmatig personeel en afgesloten vaststellingsovereenkomsten.	
Informatievoorziening	
De afwijkingen op informatievoorziening worden voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten van het zaakstelsel	
Management	
De afwijking op management wordt veroorzaakt doordat management ingehuurd is en inhuur tot hogere lasten leidt ten opzichte van de begrote vaste formatie.	
Personeel	
De afwijking op Overig wordt veroorzaakt hogere salaris-/inhuurlasten.	
Verrekeningen	
De afwijking op overige verrekeningen wordt veroorzaakt door een lagere doorbelasting van overheadkosten ten laste van investeringen, grex en anterieure overeenkomsten. Deze doorbelasting is gekoppeld aan/gebaseerd op de urenbesteding ten laste van deze onderdelen.	

ONDERDEEL ONVOORZIEN

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	0	-50	-50	0	50
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	0	-50	-50	0	50

Het saldo van incidentele baten en lasten geeft per saldo een voordeel van € 50.000. Dit is inclusief een bedrag van onvoorziene uitgaven, die voldoen aan de volgende criteria:

- Op het moment van totstandkoming van de begroting waren de kosten nog niet te voorzien;
- Het is niet mogelijk om deze kosten te vermijden;
- De kosten zijn niet uit te stellen naar de toekomst voor afweging bij de volgende Kadernota.

In 2019 is de post onvoorzien van € 50.000 niet aangesproken door de raad.

ONDERDEEL VENNOOTSCHAPSBELASTING

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

In 2018 is de aangifte vennootschapsbelasting 2017 ingediend. In de aangifte is een fiscaal verlies opgenomen, dat verrekend kan worden met mogelijke toekomstige winsten. De uitgangspunten van de aangifte 2017 worden momenteel afgestemd met de Belastingdienst. Na overeenstemming over de uitgangspunten zal er in 2020 aangifte voor de vennootschapsbelasting 2018 en 2019 worden ingediend. Naar verwachting zal dit in het 3e kwartaal 2020 zijn.

DE PARAGRAFEN

1 Lokale heffingen

ALGEMEEN

Overeenkomstig artikel 26 BBV verantwoordden we in deze paragraaf wat we in de paragraaf Lokale heffingen bij de begroting hebben opgenomen.

KOSTENDEKKENDHEID VAN DE HEFFINGEN

In onderstaande tabel staat inzichtelijk welk percentage kostendekkendheid in de bijgestelde begroting was geraamd en in de rekening is gerealiseerd.

Tabel kostendekkendheid product afvalverwijdering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2019	Bijgestelde begroting 2019	Rekening 2019
Lasten	10.228.981	10.416.321	10.204.636
Btw	1.194.575	1.194.575	1.194.575
Overhead	1.294.764	1.294.764	1.294.764
Totaal lasten	12.718.320	12.905.660	12.693.975
Baten	12.405.074	12.592.414	12.474.809
Saldo	313.246	313.246	219.166
Onttrekking voorziening afvalstoffenheffing	-313.246	-313.246	-313.246
Dotatie voorziening afvalstoffenheffing	-	-	94.080
Kostendekkendheid	-	-	-
Kostendekkendheid in %	100%	100%	100%

In de berekening van het tarief afvalstoffenheffing hielden we rekening met € 1,2 miljoen extra dekking door btw die we aan inwoners doorrekenen. In 2018 was € 469.490 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2019

€ 313.246 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2019. Door een positief resultaat over 2019 hebben we € 94.080 aan de voorziening afvalstoffenheffing gedoteerd. Van het totale saldo van de voorziening per 31 december 2019

(€ 250.324) is € 167.910 betrokken bij de tariefstelling van de afvalstoffenheffing 2020 en € 82.414 bij de tariefstelling van 2021. Het tarief van de afvalstoffenheffing 2019 is volledig kostendekkend.

Tabel kostendekkendheid product riolering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2019	Bijgestelde begroting 2019	Rekening 2019
Lasten	5.645.572	6.200.431	5.121.587
Btw	682.365	682.365	682.365
Overhead	734.117	758.956	758.956
Totaal lasten	7.062.054	7.641.752	6.562.908
Baten	6.813.054	6.812.371	6.746.143
Saldo	249.000	829.381	-183.235
Onttrekking voorziening gemeentelijke watertaken	-249.000	-829.381	-829.381
Dotatie voorziening gemeentelijke watertaken	-	-	1.012.616
Kostendekkendheid	-	-	-